

Kutoboa mdomo

Karatasi hii inaelezea matatizo ya kawaida ya muda mfupi na mrefu yanayosababishwa na kutoboa mdomo na jinsi ya kupunguza uwezekano wa matatizo.

Je, kutoboa mdomo ni nini?

Kutoboa kwa mdomo kunahusisha sindano kupitishwa kwenye ulimi, midomo au mashavu ili kutengeneza tundu la kuwekea vito kama vile vijiti, pete au kengele. Kutoboa kawaida hufanywa bila ganzi (anesthesia).

Matatizo yanayosababishwa na kutoboa mdomo

Kutoboa mdomo kunaweza kusababisha matatizo mbalimbali makubwa kwa afya ya kinywa na/au kwa ujumla. Shida zinaweza kutokea mara baada ya kutoboa au kwa muda mrefu.

Matatizo ya baada ya kutoboa

- Maambukizi yanaweza kutokea, haswa ikiwa udhibiti mkali wa maambukizi na mazoea ya kufunga kidonda hayafuatwi.
- Kuvimba kwa ulimi kunapaswa kutarajiwa baada ya kutoboa. Katika hali mbaya, uvimbe unaweza kuzuia njia ya hewa na kusababisha ugumu mkubwa wa kupumua.
- Kutokwa na damu kidogo kunatarajiwa. Kutokwa na damu nyingi kunaweza kutokea ikiwa mishipa ya damu imekatwa wakati wa mchakato wa kutoboa.
- Maumivu yanapaswa kutarajiwa baada ya kutoboa.

Matatizo ya muda mrefu

- Meno yanaweza kung'olewa au kuvunjika kwa sababu ya kugongwa kila mara na vito vya kutoboa, haswa na visu kwenye ulimi. Mipasuko ya hadubini kwenye meno inayosababishwa na vito vya kutoboa inakuwa na uchungu sana. Nyufa hizi ni vigumu kutibu, na mara nyingi husababisha kupoteza kwa jino.
- Kuchakaa kwa meno kunaweza kutokana na kusugua kila mara kwa vito kwenye uso wa jino. Hasara hii isiyoweza kutenduliwa ya muundo wa jino inaweza kusababisha unyeti, kuonekana isiyofaa na inaweza kusababisha kupoteza jino.
- Fizi na tishu za ndani za shavu zinaweza kupata kiwewe kutokana na kusuguliwa mara kwa mara dhidi ya ufizi kwa vito vya kutoboa, hasa kwa kutoboa midomo ('la bret').
- Kutoboa kwa mdomo kunaweza kuzuia kutafuna na kuongea.
- Kuharibika kwa neva kutokana na mbinu isiy sahihi ya kutoboa kunaweza kusababisha kupoteza ladha na/au vikwazo vya usemi, au hata kufa ganzi usoni na/au kupooza.
- Kuna hatari ya kuambukizwa kutokana na uchafu wa kigeni na bakteria kujilimbikiza kwenye tovuti iliyotobolewa na kuzunguka vito vya kutoboa.

- Kuna hatari ya kuambukizwa magonjwa yanayoenezwa na damu kama vile homa ya ini na VVU ikiwa vifaa vya kutoboa vilivyoambukizwa vitatumiwa.
- Unyeti mkubwa (Hypersensitivity) kwa metali zinazotumiwa katika vito vya kutoboa inaweza kutokea.
- Uvimbe unaoendelea na maumivu yanaweza kutokea.

Je, ninawezaje kupunguza uwezekano wa matatizo?

Hata bila matatizo, uponyaji baada ya kutoboa mdomo huchukua wiki nne hadi sita. Unaweza kupunguza uwezekano wa shida kwa kufuata vidokezo hivi:

- Hakikisha mtu anayetoboa ana uzoefu, anafahamu anatomia yako ya mdomo na anatomia udhibiti mkali wa maambukizi na jinsi ya nzuri ya kufunga au kusafisha kidonda.
- Vuta kwa upole barafu iliyokatwa au kunyolewa ili kupunguza hatari ya uvimbe wa ulimi.
- Tafuta ushauri wa daktari mara moja ikiwa damu nyingi, uvimbe au maumivu hutokea kufuatia kutoboa.
- Ikiwa maambukizi yanatokea, tafuta ushauri wa matibabu wa haraka.

Baada ya kutoboa meno, tembelea daktari wa meno kila baada ya miezi sita ili kutoboa na uharibifu wowote wa meno uweze kufuatiliwa.

Hakikisha ukubwa na nafasi ya vito haiharibu meno na ufizi. Ni vyema kuvaa vito vya plastiki vya ubora mzuri badala ya vito vya chuma.

Ili kuzuia uharibifu wa meno na ufizi, ondoa vito kabla ya kushiriki katika mchezo na kabla ya kulala.

Kwa taarifa zaidi

- Wasiliana na daktari wako wa meno
- Tembelea www.health.qld.gov.au/oralhealth
- Piga simu 13 AFYA (13 43 25 84) kwa ushauri wa siri wa afya saa 24 kwa siku, siku saba kwa wiki.
- Tuma barua pepe oral_health@health.qld.gov.au